

זה הדריך

زوهدريخ ZO HADEREKH

גיליון 6, 5 בפברואר 2020

עסקת ההונאה

חמרמורת קשה אחזה בממסד בשבוע לאחר הצגת הדיל של טראמפ; תענית השתיקה של נתניהו וגנץ

הצטרפה למוקיעי התוכנית. מדינות אירופה מתחו ביקורת על העסקה, וכך גם רוסיה, סין וקובה.

ההפגנות שנערכו בסוף השבוע האחרון בתל-אביב, במשולש ובגליל הן רק תחילתה של המחאה המקומית נגד התוכנית (ר' דיווח בעמ' 4). גם בגדה המערבית הכבושה התקיימו הפגנות גדולות נגד התוכנית, בהן נפצעו עשרות פלסטינים מידי כוחות צה"ל – אך דבר לא פורסם על כך בעיתונות הישראלית.

בממשלת נתניהו עצמה הודיעו כמה שרים מהליכוד וממפלגות המתנחלים שלא יתמכו בתוכנית, משום שמופיע בה צמד המילים "מדינה פלסטינית". אשר לאיום בחיתוך המשולש, דיווח ערוץ 12 כי בכירים בלשכת ראש הממשלה אמרו: "גם אם תקום מדינה פלסטינית בעקבות התוכנית של טראמפ, מרכיב חילופי השטחים והאוכלוסייה עם תושבי המשולש לא יקרה".

ב"הארץ" פורסם (5.2) כי נתניהו הוא שהציע את טרנספר המשולש כתוספת לתוכנית (ר' עמ' 3, 4, 5). סיבה אפשרית לכך היא ניסיון לגייס את תמיכתו בתוכנית של יו"ר ישראל ביתנו, ח"כ אביגדור ליברמן. עד כה, ליברמן עצמו כבר הביע תמיכה בתוכנית טראמפ והתרברב בכך שהוא-הוא הוגה הרעיון הגזעני.

וישנה סיבה נוספת, חשובה אף יותר, עליה עמד יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש): "נתניהו פוחד שסעיף הטרנספר יעודד מצביעים ערבים, ולכן הוא התקפל. הוא מוכיח שוב שאין דבר שמפחיד אותו יותר מערבים בקלפי... בבחירות ב-2 במרס נשלים את המהלך שהתחלנו ונשלח את נתניהו חזרה לקיסריה – אחת ולתמיד".

חמרמורת (בלעז, "הנגאובר") קשה אחזה בממסד הציוני שבוע לאחר הצגת "עסקת המאה" שרקח בווישינגטון הצמד-לא-חמד דונלד טראמפ ובנימין נתניהו.

לא חלפה שעה מתום הטקס בבית הלבן – בהשתתפות תורמיו היהודים העשירים של טראמפ, ראשי הממסד הציוני המקומי ונציגי הכנסיות האוונגליסטיות – ורה"מ נתניהו אץ-רץ למצלמות כדי להודיע על הסיפוחים שבדרך. הדרך אמורה הייתה להיות קצרה במיוחד: נתניהו הכריז מיד על כינוס הממשלה (2.2) כדי להודיע על הצעדים. ישיבה אמנם לא נערכה, אך נמסר כי במהלך השבוע היא תכונס. השבוע חלף – וישיבה אין.

פקודו הנוסף של טראמפ, רא"ל (מיל') ח"כ בני גנץ, אף הוא מיהר לתקשורת ובפיו בשורה – הוא-הוא הכתובת למימוש עסקת ההונאה, ולכן כחול-לבן תיזום

ישיבה מיוחדת של הכנסת כדי להחליט על אימוצה ה-מ-י-י-ד-י. הכנסת אמנם כונסה (ב-4.2), אך לדיון בבקשת החסינות של ח"כ חיים כץ.

נראה כי נתניהו וגנץ גזרו על עצמם תענית שתיקה בכל הנוגע לקנוניה האימפריאליסטית האמריקאית. מתברר שניתן להוליך הונאה, כולל הונאה עצמית בדבר "תמיכה בינלאומית ואזורית בתוכנית", מרחק קצר בלבד. קצר אף יותר מהמרחק בין משרד ראש הממשלה למשכן הכנסת בירושלים.

מועצת הביטחון של האו"ם תכנס כבר בשבוע הבא כדי לגנות את התוכנית, ורק וטו אמריקאי ימנע קבלת החלטה בגנות הקנוניה. הליגה הערבית, על כל מרכיביה, כבר

מכתבים למערכת

המורה מאיר ברוכין זכאי לפרס

בגיליון מס' 5 של "זו הדרך" (22.1) דווח על פיטוריו של המורה לאזרחות, ד"ר מאיר ברוכין, בידי עיריית ראשון לציון. מדובר במורה ותיק לאזרחות, עם 20 שנות ותק בהוראה. הוא פוטר לא משום שלא עבד כראוי, מעל בתפקידו או פגע בתלמידיו.

המורה ברוכין פוטר דווקא משום שעשה מה שמצופה מכל מורה לעשות, אך רבים אינם מעזים: להעמיד את התלמידים מול ידע הגורם להם אי-נוחות. הוא פתח בפניהם עולם שלם של דעות ומחלוקות, אשר ממשלת הימין, התקשורת ומערכת החינוך מנסות להצניע. ד"ר ברוכין עמל כדי להפגיש תלמידים יהודים וערבים, להביא אותם לחשוב על עתיד משותף ועל שלום אמיתי בין שני העמים, לחשוף אותם למציאות הכיבוש בשטחים. ברוכין ביקש מהם לחשוב אחרת ולקבל את מגוון הדעות – כדמוקרטי וכהומאניסט.

אך בדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון, הפרס שקיבל המורה המסור על מפעלו החינוכי הוא מכתב פיטורים. במדינה דמוקרטית אמיתית, ברוכין היה מוכתר בתואר "מורה השנה". לכל הפחות היה צריך לקבל פרס על חינוך לשלום, לזכויות אדם ולפלורליזם משר החינוך ומראש עיריית ראשון לציון.

בישראל 2020, לצערנו, מורה כזה מפוטר. זו חזרה לימי הממשל הצבאי האפלים, בהם פוטרו מורים ערבים ויהודים בגלל דעותיהם הפוליטיות, ומשום שחינכו את תלמידיהם לדמוקרטיה ולשלום בין העמים.

מופיד צידאווי, ערערה

מאימפריית רשע לאימפריית פשע

ארצות הברית איימה על עיראק כי תחסום את גישתה לחשבון הבנק המרכזי של בגדאד בבנק הפדרלי של ניו יורק, אם ממשלת עיראק תפעל להסגת הכוחות האמריקאיים מהמדינה – כך מסרו גורמים עיראקיים לעיתון "וול סטריט ד'ורנל". עיראק, כמו מדינות אחרות, מנהלת בבנק הפדרלי בני יורק חשבונות ממשלתיים, בהם היא מפקידה בין היתר את ההכנסות מייצוא נפט. חסימת הגישה לחשבון המרכזי תזעזע את הכלכלה העיראקית, המצויה במצב רעוע ממילא.

בתגובה לדרישת ראש ממשלת עיראק להוציא את הכוחות האמריקאיים מארצו, דרישה שאישר הפרלמנט העיראקי, איים הקאובי דונלד טראמפ בהטלת סנקציות נוספות שיפגעו קשות בכלכלה העיראקית. הפנטגון מצדו הכריז שאין לו שום תכנית להוצאת כוחותיו מהמדינה. זו הוכחה ניצחת לכך שאימפריית הרשע מתנהלת כאימפריית פשע, ואפילו לא מוצאת לנחוץ להסתיר זאת. לצערנו התקשורת העולמית והישראלית כלל לא מתרגשת. הן מקבלות כמובן מאליו שכל מה שעושה "מנהיגת העולם החופשי" הוא לגיטימי.

טלמון סילבר, TL1

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com
או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

יומני היקר: מי לא נפגוש היום?

"יומנו של שר החינוך הרב רפי פרץ מגלה כי השר ביקר בעיקר במוסדות חינוך דתיים (45), לא הגיע לבית ספר ערבי וקיים יותר מ-220 פגישות פוליטיות בתפקידו. היומן נחשף בעקבות עתירה של התנועה לחופש המידע. לפי היומן, בחודש דצמבר האחרון נפגש השר עם נשות ארגון 'שוברות שוויון', ארגון נשים דתי שלפי ריאיונות לתקשורת מבקש לקדם 'מאבק בפמיניזם הרדיקלי'. מאותם ריאיונות עולה גם כי הארגון מתנגד, למשל, לשירות קרבי של נשים, וטוען כי המאבק הפמיניסטי פוגע בערכי המשפחה. מהבדיקה עולה עוד כי לצד זאת, השר בחר שלא להיעתר לבקשת שדולת הנשים להיפגש עימו באותה תקופה ממש. בחודש יולי האחרון עורר השר פרץ סערה כשאמר בריאיון כי 'ניתן לבצע טיפולי המרה'. בהמשך חזר בו מדבריו והתנצל, ואף הזמין את קבוצת המורים הלהט"בים שהובילה את המאבק נגדו באותם ימים לפגישה בלשכתו. מיומן הפגישות עולה כי פגישה זו מעולם לא התקיימה."

(וויינט", 20.1)

ומי הילד הכי ימני בגן?

"יו"ר ש"ס אריה דרעי תקף בחריפות את ח"כ איילת שקד, מראשי מפלגת ימינה, ואמר במהלך סיור בבקעת הירדן כי 'בתקופת אוסלו היא שיחקה אמה של שבת בגן'. זאת לאחר ששקד אמרה בראיון לאתר כיכר השבת כי 'לא שוכחים לש"ס את אוסלו', לאחר שנשאלה על כך שמפלגתו של דרעי מושכת בשנים האחרונות יותר ימינה בעבר. דרעי הוסיף כי 'אני מציע לה שתלמד את הנתונים ותראה שהייתי היחיד שהתנגד להסכם, ורק בהוראת הרב עובדיה יוסף נמנעתי'."

(הודעה לעיתונות של ש"ס, 27.1)

כמה שזה לא מפתיע: מרצ פרו-אמריקאית

"יו"ר מרצ ניצן הורוביץ נפגש עם יו"ר בית הנבחרים של ארצות הברית ננסי פלוסי. בפגישתם הבטיח כי ישראל תשקם את היחסים עם המפלגה הדמוקרטית. הורוביץ הוסיף כי האינטרס הישראלי מחייב יחסים טובים עם שתי המפלגות."

(הודעה לעיתונות של מרצ, 22.1)

הפוך על הפוך: אין יותר מוסרי מלהצביע לביבי

"אל תצביע הצבעת מחאה בעד מפלגה שלא תעבור את אחוז החסימה. אמנם זה מוסרי. אך לדאוג לאומה כולה, הוא הרבה יותר מוסרי. לכן, ידידי היקר אל תפגע בראש הממשלה, אלא חזקה, כבדהו, רוממהו, כי שלוותו היא שלוותנו, כי חוזקו הוא חוזקנו, כי הצלחתו היא הצלחתנו."

(שלמה אבינר, רב המתנחלים, האתר "סרוגים", 27.1)

ישראל - אלופת העולם!

"ישראל היא המובילה מבין מדינות העולם בשיעור העסקת עובדי קבלן. שיעור עובדי הקבלן, מסך כלל המועסקים במשק הישראלי, נע בין 13%-15 (כ-600 אלף עובדי קבלן), לעומת 3%-1% במדינות המפותחות."

(אלכס טנצר, גלובס", 20.1)

טראמפ מציע לטרנספר אותי

מבחינתם טרנספר תושבי המשולש הוא רק ההתחלה, וחזונם הוא לעשות אותו דבר לכלל הציבור הערבי — ובוזה הם מעמידים את אזרחותנו בספק. במשולש חיים מאות אלפי אזרחים ערבים, ובישראל כולה חיים יותר ממיליון וחצי אזרחים ערבים במה שנשאר להם ממולדתם. תוכניות הסיפוח של נתניהו וטראמפ כוללות סעיף המכין את הקרקע לטרנספר ולשלילת אזרחותם.

נתניהו מסוכן עכשיו יותר ממה שהיה אי פעם, והוא יעשה הכל כדי לשמור על שלטונו. ממשלת הימין מתפרעת. כל אזרח, יהודי או ערבי, שערכי הדמוקרטיה והשוויון הם נר לרגליו, צריך להיאבק אתנו. בישראל של 2020, הדבר הנכון לעשות הוא להתייבב בסולידריות עם הציבור הערבי ובהגנה על ערכים דמוקרטיים ואנושיים. יש מקום לכולנו.

יוסף ג'בארין

מדי כמה שנים חוזר הניגון

מדי כמה שנים חוזר הניגון — הגיע זמן טרנספר. הגיע הזמן להיפטר בבת-אחת מכמה שיותר ערבים, בצורה כמה שפחות דמוקרטית, ובכך לשמור על ישראל כמה שיותר יהודית. את הניגון הזה שמענו כבר ממאיר כהנא, כשניסה להיכנס לאום אל-פחם ונחסם בידי עשרות אלפי ערבים ויהודים. שמענו את הניגון הזה מרחבעם זאבי, ושמענו אותו גם מליברמן, שאיים עלינו שבלי שבועת נאמנות נאבד את האזרחות.

ועוד ניגון ישן חוזר: אין פרטנר, אין בכלל עם פלסטיני, ואין שום סיכוי שהאנשים הלא קיימים האלה יזכו בעצמאות ובחופש. אנחנו — ממשלת ישראל, המתנחלים, מפיצי החזון המשיחי ומשרתיו — אנחנו בעלי הבית פה, ואנחנו נחליט איזה פירור להשאיר, ולמי.

בשנת 2020 שוב מנסים לקבוע את העתיד שלנו בלעדינו. בנימין נתניהו טס לווינגטון, שם הוא ודונלד טראמפ הציגו את "עסקת המאה". בנאומיה דיברו על שלום, אבל שום שלום לא מסתתר בין פרטי תוכניתם. היא כולה עוד ועוד כיבוש, מחוזק בסיפוח, ולסיום אורב בעמוד 13 של התוכנית, שוב — אותו טרנספר מוכר.

שטחי המשולש יוכלו במדינה הפלסטינית נוסח טראמפ, ותושביהם — ערבים אזרחי ישראל — ינושלו מאזרחותם, יגורשו מהמדינה בידי ממשלה שמעולם לא רצתה אותם כאן בכלל. ממשלה זו תרכב על גלי החרדה הדמוגרפית שהיא מפיצה מפני "הערבים", ותסביר לאזרחיה — אלה שיורשו להישאר — שמדובר ברווח כפול: גם סיפוח את ההתנחלויות ובלמנו את כינון המדינה הפלסטינית, גם נפטרנו מרובות ערבים, וגם קראנו לזה בשם המכובס "חילופי שטחים".

אני אישה ערבייה ואזרחית מדינת ישראל. את הפעילות הפוליטית שלי התחלתי ב-1984 בהפגנה נגד כהנא ונגד רעיון הטרנספר, ומאז אני ממשיכה: אני נלחמת לסיום הכיבוש ולשלום ישראל-פלסטיני, לשוויון אזרחי ולאומי לאזרחים הערבים בישראל, לשוויון כל האזרחים כאן, לביטחונן של נשים — ערביות ויהודיות, להעלאת קצבת הזיקנה וקצבאות הנכים. אני נאבקת על כל אלה כי כאן אני חיה. אני בת המקום, ואני רוצה שהוא יהיה מקום לכולם.

חייסם ג'לג'ולי

"הארץ" חשף (5.2) שבנימין נתניהו עומד מאחורי רעיון הטרנספר שבתוכנית טראמפ. אך אבי הרעיון הוא יו"ר ישראל ביתנו, אביגדור ליברמן, שהגה כמה שנים קודם לכן תוכנית מרחיקת לכת אפילו ביחס לסטנדרטים הגזעניים שהכרנו אז. "אריאל לישראל, אום אל-פחם לפלסטיין" הייתה סיסמתו של ליברמן ב-2015. באמירה זו איים ליברמן על 20% מאזרחי המדינה בטרנספר, ובהזדמנות זו יצר סימטריה בין מיעוט מדוכא לבין מפעל התנחלויות לא חוקי.

ההסתה והדה-לגיטימציה הן השפה היחידה שממשלות נתניהו מדברות בה. אבל רעיונות הטרנספר של מאות אלפי תושבי המשולש ושלילת אזרחותם הם בבחינת שיא חדש. ביסוד רעיונות הטרנספר עומדת מטרה גזענית: הפחתת מספר האזרחים הערבים בישראל, החלשת מעמדם ופגיעה במאבקם לשוויון. באחד מסעיפי "עסקת המאה", פרי אהבתם של דונלד טראמפ ונתניהו, נכתב: "החזון שוקל את האפשרות, בהסכמת הצדדים, שניישובי המשולש יועברו לשליטת המדינה הפלסטינית."

אפשר לכנות הצעה זו במונח מכובס כמו "חילופי שטחים", אך נסו לדמיין איך תושבי כפר קרע, טייבה או באקה אל-גרבייה חשים כאשר הם שומעים מראש הממשלה משתעשע באפשרות להוציא את בתיהם אל מחוץ לגבולות המדינה. האם רופא תושב טייבה, העובד בבית החולים מאיר בכפר סבא, יצטרך להתפטר מעבודתו לאחר הטרנספר המוצע, או שמא תספק לו מערכת הבריאות הסעות מן המחסומים שיוקמו בקו הגבול החדש? כך נראית דורסנות הרוב הדמוגרפי.

האזרחים הערבים אינם כלי שחמט בידי נתניהו וטראמפ. אזרחותנו היא מתוקף היותנו תושבי המקום מימים ימימה. במדינה המכבדת את אזרחיה, אפילו שינוי גבולות מוניציפליים של שכונה מחייב הסכמה של התושבים. וחשוב לזכור: רבים מתושבי המשולש מחזיקים בבעלות על קרקע המצויה מעבר לאזור מגוריהם, וכן על קרקעות שמהן נושלו. רבים מתושבי אום אל-פחם, עיר הולדתי, הם פליטי השכר הנטוש אל-לג'ון, הדורשים, ובצדק, לשוב אליה. השטח שנשאר כיום בידי תושבי אום אל-פחם הוא פחות מחמישית השטח שהיה בבעלותם ב-1948. המצב זהה גם בשאר יישובי המשולש. עסקת המאה מבקשת לנתק אותם מזכויות היסטוריות אלה.

השר יריב לוין טען, בהתנשאות השמורה לאדונים, שהציבור הערבי יצטרך להכריע בין זהותו הפלסטינית לאזרחות. כאילו יש סתירה בין השתיים. אנחנו אזרחים הנאבקים למען שוויון גמור, אזרחי ולאומי, ואנו גאים בזהותנו הפלסטינית. חיפה ויפו הן חלק ממולדתנו לא פחות משכם. זו המורשת שהשאיר לנו דור הנכבה ושנחננו נשאיר לילדינו. כשנולדתי, ליברמן עדיין חי במולדובה.

יש אירוניה רבה בטענה לפיה אנחנו נהנים לקטר בשעה שאנחנו בעצם "נהנים ממנועמי השלטון בישראל". כאילו שאזרחות היא הטבה שהימין מעניק לנו, או שטרנספר אינו אלא החלפת דרכון, ולא דחיקה לחיים תחת שלטון צבאי ישראלי בבנטוסטאנים פלסטיניים. המאבק שלנו לשוויון ארוך ועיקש, ואני גאה בציבור שלנו, המצליח לעמוד איתן למרות רדיפה, הפליה והדרה שיטתיות.

מי שרוצים לטרנספר אותנו רואים בכל האזרחים הערבים "גיס חמישי", "איום דמוגרפי" או "סכנה ביטחונית".

אלפים הפגינו נגד הסיפוח והטרנספר

אלפים הפגינו בסוף השבוע (1.2) נגד "עסקת המאה" של טראמפ ונתניהו. בהפגנה הגדולה ביותר, שנערכה בבאקה אל-גרביה ביוזמת ועדת המעקב העליונה של האוכלוסייה הערבית בישראל, השתתפו אלפי אזרחים. במהלך היום התקיימו הפגנות וצעדות בכמה יישובים ערביים בצפון הארץ ובמשולש, בהם מג'דל כרום, דיר אל אסד, כפר יאסיף, טירה ואום אל פחם. במוצ"ש נערכה הפגנה יהודית-ערבית במרכז תל אביב בהשתתפות מעל אלף איש. בעצרת שנערכה בתום ההפגנה נאמה בין היתר ח"כ תומא-סלימאן והתקבלה בתשואות רמות. "התוכנית הזאת היא לא תוכנית שלום. זאת תוכנית השפלה לחיסול פתרון שתי המדינות. זאת תוכנית למדינת אפרטהייד", אמרה.

בהפגנה בבאקה אל-גרביה השתתפו חברי כנסת מהרשימה המשותפת והנפו דגלי פלסטין. יו"ר ועדת המעקב, ח"כ לשעבר מוחמד ברכה, נאם מול אלפי המתכנסים וקרא בעברית לציבור היהודי הדמוקרטי להצטרף למאבק. יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש), אמר לעיתונאים הרבים במהלך המחאה: "אם גנץ תומך בתוכנית טראמפ – לא נתמוך בו". גם ח"כ יוסף ג'בארין (חד"ש) – הרשימה המשותפת) אמר אתמול בריאיון שהעניק לפוראת נסאר בחדשות 12, כי אם גנץ יתמוך בעסקת המאה לא תמליץ הרשימה המשותפת עליו לראשות הממשלה. "לא ייתכן שהרשימה המשותפת תמליץ על גנץ נוכח הפרויקט המכונה עסקת המאה, אשר בפועל מתעלם מזכויות הפלסטינים", אמר ג'בארין.

לקראת ההפגנות פרסמו מק"י וחד"ש (1.2) קריאה לציבור להצטרף למחאה, תחת הכותרת "עסקת המאה נועדה לכישלון; מפגינים היום בבאקה ובת"א". בקריאה נאמר כי מק"י וחד"ש דוחות את "עסקת המאה" עליה הכריז הממשל האמריקאי עם ממשלת ישראל תוך שיתוף פעולה עם משטרי המפרץ. בהודעה מודגש כי "התוכנית נועדה לכישלון ידוע מראש. זו לא תוכנית שלום אלא פשע מלחמה וניסיון לחסל את זכות ההגדרה עצמית של העם הערבי הפלסטיני. התוכנית מכוונת למנוע כל אפשרות לכינון מדינה פלסטינית אמיתית, להנציח את הכיבוש ולהרחיב את ההתנחלויות".

עוד נמסר בהודעה: "סעיף 'חילופי השטחים', שמשמעותו שלילת אזרחותם של כ-300 אלף אזרחים ערבים במשולש, מאמץ את רעיון הטרנספר הגזעני שהפך זרם מרכזי בזירה הפוליטית הישראלית. אזרחותם של האזרחים הערבים נגזרת מהיותם בני המקום ולא מנאמנות לאידאולוגיה הציונית. בעוד שנתניהו מתמודד בבחירות תוך מינוף 'עסקת המאה' והתמיכה מצד טראמפ, עמדתה של רשימת 'כחול לבן' מוכיחה מחדש שהיא אינה אלטרנטיבה אמיתית לממשלת הימין, אלא אף תורמת להמשך שלטון הימין ההתנחלויות בהנהגת נתניהו".

בהודעתן הדגישו מק"י וחד"ש כי שלום, ביטחון ויציבות יושגו רק עם סיום הכיבוש, פינוי ההתנחלויות והקמת מדינה פלסטינית עצמאית בגבולות 4 ביוני 1967 שבירתה ירושלים המזרחית, תוך הכרה בזכות השיבה של הפליטים על פי ההחלטות הבינלאומיות. "זה הפתרון שמבוסס על החלטות האו"ם והמוסכם על רוב מדינות ועמי העולם, שמסוגל לשחרר את העם הפלסטיני והעם בישראל מהכיבוש, מהמלחמות ושפיכות הדמים. מק"י וחד"ש קוראות לכל הכוחות השפויים בעולם להתנגד לתוכנית האווילית ולהכשילה, ולבלום את טראמפ ואת נתניהו. מק"י וחד"ש קוראות לכל הערבים והיהודים תומכי השלום להגביר את המאבק לסיום הכיבוש ולכינון שלום צודק, שבבסיסו הקמת מדינה פלסטינית בצד מדינת ישראל", נמסר.

ועדת הבחירות אישרה את

פסילת ח"כ היבא יזבק

ועדת הבחירות המרכזית דחתה בשבוע שעבר (29.1) את בקשת הרשימה "עוצמה יהודית" הכהניסטית לפסול את הרשימה המשותפת ולמנוע את התמודדותה בבחירות לכנסת ה-23. 18 חברי ועדת הבחירות התנגדו לפסילה, ורק ארבעה תמכו בה.

מוקדם יותר החליטה הוועדה, בניגוד לעמדת היועץ המשפטי לממשלה אביחי מנדלבליט, לפסול את מועמדותה של חברת הרשימה המשותפת, ח"כ היבא יזבק (בל"ד), ברוב של 27 חברים מול שבעה מתנגדים – נציגי הרשימה המשותפת ומרצ. יצוין שנציגי העבודה-גשר תמכו בפסילה, וכך גם אגודת ישראל ודגל התורה, שבעבר נהגו להימנע בהצבעה בשל התנגדות עקרונית לפסילת מועמדים.

בדיון בוועדת הבחירות אמרה ח"כ יזבק: "מי שהגיש נגדי בקשת פסילה הוא אנטי דמוקרטי. מעולם לא הטפתי לאלימות. כל חיי אני פועלת למען החיים ולמען הדמוקרטיה. לא התכוונתי לפגוע באיש או להלל את מעשיו של מי שפגע. דברי נכתבו בהקשר מסוים. פסילתי נועדה להסתיר את הכיבוש ואת דיכוי העם הפלסטיני. מדינת ישראל מדכאת את העם הפלסטיני ובקשת הפסילה לא תשנה זאת. זה ניסיון למנוע מח"כ ערבי את הזכות הבסיסית לבחור ולהיבחר – חלק מהריטואל הקבוע בכל מערכת בחירות".

יצוין שבית המשפט העליון ידון בפסילה.

בתגובה לפסילה מסרה הרשימה המשותפת: "ההתעלמות המוחלטת של ועדת הפסילות מהדברים שאמרה ח"כ יזבק, כמו ההתעלמות הבוטה מהעובדות המשפטיות שקיבלו משנה תוקף בעמדת היועץ"ש, מוכיחות פעם נוספת שאין בוועדה דבר מלבד ריטואל קבוע של פסילה וקרקס פוליטי. נמשיך להיאבק לחופש הביטוי ולדמוקרטיה לכולם, על אפם וחמתם של אנשי הימין הקיצוני ואלה שנגררים אחריהם".

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

עסקת המאה: שלוש תגובות

תוכנית טראמפ: מה השתנה

מה השתנה בעקבות החשיפה של תוכנית טראמפ? הרי המציאות בשטח כבר מתאפיינת בשליטה ישראלית מלאה בכל השטח ועל כל בני האדם בין הירדן והים; זו מציאות של מדינה אחת, בלתי דמוקרטית במהותה.

השינוי המרכזי, אם כן, טמון בכך שישראל וממשל טראמפ התקדמו צעד נוסף בהבהרת כוונתם להנציח מציאות זו. בהירות זו מצמצמת משמעותית את הפער בין המצב הקיים לבין האופן המכובס שבו הוא מתואר.

מה לא השתנה? גם מחר נוסף כולנו לחיות כאן: 14 מיליון בני אדם בין הירדן והים, מתוכם כחמישה מיליון נתינים פלסטינים ללא זכויות פוליטיות, כאשר כולנו כפופים בדרך זו או אחרת לאותה ממשלה בירושלים. ממשלה זו פועלת כל העת לקידום עליונותו של עם אחד על חשבון עם אחר, תוך רמיסה בלתי פוסקת של זכויות העם האחר.

והעתיד? מה שמוצע כעת לפלסטינים אינו זכויות או מדינה, אלא מצב קבוע של אפרטהייד. שום אריזה שיווקית לא תוכל למחוק חרפה זו או לטשטש את העובדות. אך מהעובדות הכואבות של היום צומחת גם תקווה לעתיד – העתיד היחיד המבטיח, באמת, שלום. עתיד שמבוסס לא על עליונות לאלה ודיכוי לאלה – אלא על שוויון מלא, חירות, כבוד וזכויות לכולם.

חגי אלעד, מנכ"ל בצלם

טראמפ מקבע את הפיצול

"תוכנית השלום", שנחשפה בשבוע שעבר בווינגטון, מבקשת לקבע, בין היתר, מציאות שבה פיצול, בידוד וניתוק ממשיתים לאפיין את החיים הפלסטיניים בשטחים הכבושים. הארגון "גישה" מנטר ומנתח את מגבלות התנועה אל רצועת עזה וממנה – שטח שישראל טוענת שהסירה ממנו את שליטתה לפני 15 שנים. במהלך השנים האלה הוכח שהשליטה באוויר, בים וביבשה, ובמעברים לאנשים ולסחורות, מאפשרת לישראל להפעיל שוב ושוב ענישה קולקטיבית.

שליטה בחופש התנועה של אוכלוסייה פירושה שליטה בחייה. המגבלות הגורפות שמטילה ישראל על תנועת אנשים וסחורות לעזה וממנה חוסמות כל אפשרות לפיתוח כלכלי ודנות את האוכלוסייה האזרחית הפלסטינית לחיי מחסור. מגבלות תנועה הן היומיום, הנורמה האלימה, והן מונעות מתושבים מקומות עבודה, השכלה וטיפול רפואי; הן מפצלות משפחות וקהילות. רמיזות למנהרות או לגשרים שיחברו בין קרעי קהילות משוללות זכויות ושליטה בגורלן אינן חזון ראוי, אלא תזכורת לבנטוסטנים שבהם כלאה ובודדה דרום אפריקה של ימי האפרטהייד את קהילות השחורים. ה"תוכנית" לא מציעה כל פתרון לעוללה המתמשכת – למציאות בה זכויות האדם נמנעות ממיליוני פלסטינים. "גישה" יוסיף לקדם את הזכות לחופש תנועה, שהיא תנאי מקדים לזכויות לפרנסה, לחיי משפחה ולחיים בכבוד. פתרון אמיתי לסכסוך לא יבוא בכפייה, אלא דרך סיום הכיבוש והכרה בזכויות האדם של כלל תושבי האזור.

נעה גלילי, רכזת פעילות ציבורית, גישה

המשך כיבוש מזרח י-ם

"ירושלים משוחררת היא עיר בטוחה, פתוחה ודמוקרטית" – הצהיר הנשיא טראמפ, בהצגת "תוכנית השלום" שלו בבית הלבן, רגעים ספורים לאחר שהכריז כי ירושלים כולה תישאר בריבונות ישראלית. היה זה, ללא ספק, אחד משיאי האבסורד של המעמד המופרך שרקח נשיא ארה"ב יחד עם נתניהו.

תוכנית שנקבעת בהשתתפות צד אחד בלבד איננה תוכנית שלום, ואין פלא שהפלסטינים דחו אותה באופן מוחלט. אבל הנזק הגדול שגרמה טמון בלגיטימציה שהעניקה למהלכים שמוביל הימין הישראלי, אשר טביעות אצבעותיו ניכרות בה היטב. במיוחד בירושלים, בה שני העמים חולקים מרחב עירוני משותף בעל משמעות היסטורית, פוליטית ודתית גדולה לשניהם, מהלכים כוחניים וחד-צדדים שאינם מביאים בחשבון את הצרכים והזיקות ההדדיים, ימיטו רק סבל ויפגעו בכל אוכלוסיות העיר.

אז הנה כמה דברים על עיר "פתוחה ודמוקרטית": 340,000 תושביה הפלסטינים של ירושלים לא יכלו עד היום להשתתף במשחק הדמוקרטי הישראלי וספק אם יוכלו בעתיד. ישראל נקטה לאורך השנים כל דרך אפשרית כדי להפחית את מספר התושבים הפלסטינים בירושלים. כאשר הם "נצמדו" לעיר, למרות ההגבלות על הבניה, ההזנחה, האפליה והאיוס המתמיד על מעמד התושבות, מתחה ישראל גדר בתוך המרחב הפלסטיני הירושלמי והותירה שמונה שכונות עירוניות בעברה השני. מצוקת הדיור הקשה אילצה רבים מתושבי מזרח ירושלים לעבור לשכונות שנותרו ככוונת מכוון מעבר לגדר, משום שבהן הותרה להם בנייה כמעט באין מפריע. 140 אלף תושבי השכונות מעבר לגדר היו מודעים למלכודת שנטמנה להם אך נכנסו אליה בליט ברירה. ככה זה כשהחיים תלויים על בלימה וההישרדות של היום היא החור השחור של מחר. חלום הבלהות שלהם התגשם כאשר בהבל פה הוענקה לישראל שליטה בלעדית בירושלים, נקבע שהגדר היא גבול העיר, והם מצאו עצמם במרחב פיקטיבי – גיאוגרפית ופוליטית – של "בירה" באבו דיס. אכן לא כלו הניסיונות של ישראל להמציא "ירושלים פלסטינית" מחוץ לירושלים ולנשל מאוכלוסייתה את מעמדה. אבל בניגוד למה שטראמפ סבור, הוא ממיט אסון על ירושלים כולה.

בשלוש שנות שלטונו, נתן ממשל טראמפ רוח גבית חסרת תקדים לצעדים שהובילה ממשלת הימין בראשות נתניהו: העברת השגרירות האמריקאית לירושלים; תמיכה בסיפוח הזוחל של "ירושלים הגדולה" (המשתרעת מגוש עציון עד ומעלה אדומים וגבעת זאב); השתלטות על העיר העתיקה וסביבותיה באמצעות פרויקטים כוחניים, פינויים ונישול, וכרסום מתמשך בסטטוס קוו בהר הבית/חרם א-שריף, שקיבל תפנית חדשה ומסוכנת ב"עסקת המאה", ברוח תנועות המקדש. התוכנית אינה נמדדת רק במידת ההתקבלות שלה; הנזק הוודאי שלה הוא במתן גושפנקה וחותרם של קבע למהלכים שכבר מיושמים בשטח. בחודשים הקרובים נצטרך להיאבק באופן נחוש וברור מתמיד נגד הסיפוח ונגד המהלכים הכוחניים והחד-צדדיים בירושלים, ועל דמותה של העיר. ירושלים תהיה עיר פתוחה, בטוחה ודמוקרטית רק כשנכיר כמה שהיא – ביתם ובירתם של שני עמים.

יהודית אופנהיימר, מנכ"לית עיר עמים

התערבות מדינות האזור והמעצמות הקפיטליסטיות מסלימה את הסכסוך לוב: נפט, גז ומלחמת אזרחים

בהפקת הנפט ובייצואו, מציגה עצמה חברת הנפט הלאומית כגורם ניטראלי בסכסוך. יתרות חברת הנפט (כ-77 מיליארד דולר) מוחזקות בחשבונות הבנק המרכזי של לוב במוסדות פיננסיים מערביים מחוץ ללוב. מכספים אלה משלם הבנק המרכזי את משכורותיהם של עובדי המדינה, מורים ורופאים. ישנם דיווחים רבים על אודות שחיתות בניהול חשבונות הבנק המרכזי. חפתר טוען שכספי חברת הנפט הלאומית מוצאים את דרכם לכיסי שכירי החרב של "ממשלת ההסכמה הלאומית". טענה זו עמדה במרכז מצור שהטיל חפתר ביולי 2018 על יצוא הנפט, כשדרש את

מימין: פאיז א-סראג; משמאל: ח'ליפה חפתר

סילוק נשיא הבנק המרכזי. חפתר, שכבש לאחרונה שטחים נוספים בקרבת טריפולי, דורש לעצמו חלק גדול יותר מהכנסות הנפט כדי להילחם בכוחות ממשלת ההסכמה, שקיבלו לאחרונה חיזוק מתורכיה. נגישות ליותר ממון מהבנק המרכזי תאפשר לחפתר להטיל מצור כלכלי על "ממשלת ההסכמה" ולקנות את תמיכתן של מיליציות המגבות בינתיים את הממשלה בטרפולי. יצוין כי כוחות שני הצדדים מורכבים ממיליציות בלבד.

את המעורבות הזרה במלחמת האזרחים בלוב מובילות כיום סעודיה ותורכיה. לוב היא חלק ממאבק רחב יותר בין שתי המעצמות האזוריות: תורכיה בראשות ארדואן חותרת לקדם את השפעתה במרחב הערבי באמצעות כוחות אסלאמיסטיים, ואילו סעודיה נאבקת נגד כוחות אלה. לתורכיה עצמה אינטרסים כלכליים חשובים בלוב. לאחרונה חתמה תורכיה על הסכם עם ממשלת א-סראג להרחבת תחום המים הכלכליים שלה עד לתחום המים הכלכליים של לוב. הסכם זה, המנוגד לחוק הבינלאומי, מציב את תורכיה מול ונגד האינטרסים של יוון, קפריסין, ישראל ומצרים, המתכננות מיזם משותף להזרמת גז ממזרח הים התיכון לאירופה. הפרלמנט התורכי אף חוקק לאחרונה חוק המתיר לממשלה להחערב צבאית בלוב.

נוסף לנפט ולגז, למדינות אירופה אינטרס נוסף בלוב: עצירת ההגירה מאפריקה לאירופה. דרך לוב עוברים גלי פליטים ומבקשי עבודה מארצות הסאהל (סנגל, כף ורדה, מאוריטניה, מאלי, בורקינה פאסו, ניז'ר, ניגריה וצ'אד) וכן מסודאן ומאריטריאה. הגירה זו מנסות ממשלות אירופה להרחיק מגבולן. הן דורשות מלוב לקבל בחזרה פליטים שכבר נמצאים באירופה ולמנוע יציאה של פליטים נוספים. מצבם של הפליטים השוהים בלוב, יש לציין, קשה ממשוא.

ארצות הברית, שהקפאה בעבר את כספי הבנק המרכזי של לוב, ממעטת להתערב לפי שעה. רוסיה, מצדה, מקיימת כיום פעילות צבאית בלוב בתמיכה בחפתר באמצעות שכירי חרב שמגייסת חברה צבאית פרטית ("קבוצת ונג'ר"). לרוסיה, כיצונית נפט עיקרית לאירופה וחברת OPEC, יש אינטרס כלכלי ברור להגדיל את השפעתה בלוב. רוסיה וגרמניה אף זימנו לאחרונה ועידות להשכנת שלום בלוב, אך לא השיגו את הסכמת חפתר להפסקת אש. באופן טרם נראה סוף למלחמה

בלוב. **אבישי ארליך**

בלוב ניטשת מלחמת אזרחים ארוכה, בדומה למצב באפגניסטאן, בסוריה, בעיראק ובתימן. בלוב חיים רק כשישה מיליון תושבים, אך היא המדינה בעלת עתודות הנפט והגז הגדולות ביותר באפריקה. כלכלתה מושתתת, רובה ככולה, על יצוא נפט המשווק בעיקר לאירופה באמצעות חברות הנפט האיטלקית (ENI) והצרפתית (TOTAL). למרות מלחמת האזרחים נמשך ייצוא הנפט – למעלה ממיליון חביות ליום. ההכנסות מייצוא הנפט, כשני מיליארד דולר בחודש, מממנות את שלטון הממשלה בטרפולי וגם את תשלומי ההעברה למורדים. הפסקות אש ממושכות

אפשרו אפילו פיתוח שדות חדשים – וכך מובטחים התקציבים להמשך המלחמה. שוק האנרגיה העולמי הוא הרקע למלחמה, ולא ניתן להבין את המצב הנוכחי בלוב בלעדיו.

מועמר קדאפי שלט בלוב במשך ארבעים ושתים שנה, עד להפלתו ב-2011 במהלך "האביב הערבי". המחאה שפרצה בלוב בתחילת אותה שנה התדרדרה במהרה למלחמת אזרחים שנמשכה שמונה חדשים. זו פסקה כאשר כוחות נאט"ו (ובראשן ארה"ב, בריטניה וצרפת) התערבו נגד כוחות הממשלה, לכאורה על פי החלטת מועצת הביטחון של האו"ם. באוקטובר 2011 הפציצו כוחות נאט"ו את השיירה של קדאפי, והוא עצמו נלכד ונהרג בידי המורדים. בדיעבד קבע נשיא ארה"ב אז אובמה שאי-ההכנה לתקופה שלאחר קדאפי הייתה השגיאה הגרועה ביותר של ממשלו.

לאחר הפלת קדאפי לא הצליחה ממשלת המעבר להכפיף את המיליציות והארגונים החמושים תחת פיקוד הצבא. הקרבות נמשכו ואי-היציבות פגעה בייצוא הנפט. בבחירות הראשונות שנערכו השיגו כוחות איסלמיסטיים רדיקליים רוב בפרלמנט והחלו להחיל בלוב את חוקי השריעה. בתגובה פתחו כוחות בראשות הגנרל ח'ליפה חפתר בהתקוממות נגדם בבנגאזי שבמזרח לוב. כיום שולט חפתר ברוב שטחה של לוב. חפתר הוא קצין בכיר לשעבר בצבא קדאפי שאף שירת כרמטכ"ל במשך תקופה. בשלב מסוים יצא נגד קדאפי, נפל בשבי בצ'אד, שוחרר וקיבל מקלט בארה"ב. חפתר הוא בעל אזרחות אמריקאית.

ביוני 2015 קיים חפתר בשטחי שלטונו בחירות, בהן הפסידו האיסלמיסטים. כתוצאה מכך מכהנות כיום בלוב שתי ממשלות הנלחמות זו בזו: האחת, "ממשלת ההסכמה הלאומית" בראשות פאיז א-סראג, שר לשעבר בממשלת קדאפי, הנתמכת בידי האו"ם, תורכיה וקטאר; השנייה, ממשלת המורדים של חפתר, בה תומכים ערב הסעודית, איחוד האמירויות, מצרים, ארה"ב, צרפת ורוסיה, כאשר איטליה ואלג'יריה שומרות על נייטרליות. "ממשלת ההסכמה הלאומית" בראשות פאיז א-סראג יושבת בטרפולי שבמערב לוב, ואילו ממשלת "צבא השחרור הלאומי" בראשות הגנרל חפתר יושבת בטוברוק שבמזרח המדינה.

הכנסות הנפט הלווי זורמות לידי חברת הנפט הלאומית הלוויית בראשות מוסטפא סנאללה. על מנת להימנע מפגיעה

מאה שנות קומוניזם בארץ

בני עדות המזרח!

האינטרס של כל פועלי העדות הוא משותף!

המכלגה הקומוניסטית הישראלית לוחמת לשוויון זכויות מלא על אזרחי המדינה

ללא הבדל מוצא עדתי

נגד כל הפליח בין עדות! נגד פרוסקציה!

הצביעו

כרזה של מק"י שהופצה במעברות בשנות ה-50

כנס מרקס נערך בתל-אביב

כנס מרקס השנתי ה-13 התקיים (31.1) במועדון הגדה השמאלית בתל-אביב, בהנחיית עמרי עברון. הכנס, שעמד השנה בסימן 100 שנים לתנועה הקומוניסטית בארץ, נערך בארגון משותף של הגדה השמאלית וסניף ת"א של מק"י. עם באי הכנס נמנה יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה.

ד"ר אפרים דויד פתח את הכנס בהתייחסו לתולדות התנועה הקומוניסטית ולתיקוף שלה לאורך מאה שנה (ר' ידיעה בעמוד זה). אמג"ד שביטה, לשעבר מזכ"ל בנק"י, סיפר בהופעתו על המאבק הציבורי והמשפטי לביטול "תעודות הזהות הכתומות", שבאמצעותן ניסו לבודד את האזרחים הערבים בשנות הממשל הצבאי, אשר הוטל על האוכלוסייה הערבית לאחר 1948. בעלי אותן תעודות זהות לא קיבלו מעמד של אזרחים והיו צפויים בכל רגע לגירוש מבתיהם. את המאבק המשפטי, שנחל הצלחה, ניהל עו"ד חנא נקארה. שביטה, בעצמו בן למשפחת עקורים מכפר מיספה שנכבש ונהרס בידי צה"ל ב-1948, סיפר עוד על מאבק העקורים בשנות ה-50. הפעילה החברתית נורית חג'אג', התייחסה בדבריה למאבקם של תושבי המעברות המזרחיים ולפעילים הקומוניסטים שהנהיגו אותן. היא ציינה את התרומה לנושא זה שתורם ספרה של תמר גוז'נסקי "קומוניסטים מזרחים: המערכה נגד אפליה עדתית ולמען הזכות לדור" (פרדס הוצאה לאור, 2018).

עאדל עמר, מזכ"ל מק"י, הקדיש את דבריו לפעילות המפלגה הקומוניסטית בקרב הערבים הפלסטינים אזרחי ישראל מ-1948 ועד ימינו. בדבריו שם דגש בכמה צמתים היסטוריים: פעילותם של חברי הכנסת תופיק טובי ומאיר וילנר לחשיפת הטבח בכפר קאסם באוקטובר 1956; ה"איתניפאדה האדומה" – הפגנת ה-1 במאי 1958 בנצרת והדיכוי החריף שבעקבותיה; תפקידה המרכזי של המפלגה הקומוניסטית בארגון יום האדמה במאוס 1976 ותורומתם של עיתוני מק"י בשפה הערבית: היומון "אל אתיחאד" והירחון הספרותי "אל ג'דיד", בעיצוב זהותו של המיעוט הלאומי הערבי-פלסטיני בישראל. אדם אלי, החוקר את תולדות המפלגה הקומוניסטית בשנות ה-30, תיאר בדבריו את הרדיפות הבלתי פוסקות של השלטונות הקולוניאליים הבריטיים כלפי הפעילים הקומוניסטים. הוא העלה על נס את הארגון "העזרה האדומה" שסייע לאסירים פוליטיים מתקדמים ברחבי העולם, וגם בארץ.

עבור הרכבות שהגיעו לארץ בשנות העשרים של המאה שעברה – בין שהיו תומכי הציונות ובין ששללו אותה, בין שנמנו עם הנהגת היישוב ובין שנרדפו בידי אותה הנהגה – הייתה מהפכת אוקטובר ברוסיה אירוע מכונן. מספר המהגרים היהודים לארץ היה זעיר אמנם בהשוואה למיליוני היהודים שהיגרו ממזרח אירופה אל ארצות הברית, קנדה, ארגנטינה או אוסטרליה, אך עבור מרביתם מהפכת אוקטובר הייתה נקודת מפנה היסטורית ואישית.

רבים מן המהגרים – הן לפלשתינה"א"י שתחת שלטון קולוניאלי בריטי והן אל "העולם החדש" במערב – נפלו קורבן לניצול מחפיר, לאבטלה ולהפליה, והמהפכה ברוסיה הפיחה בהם תקווה שאפשר לקרוא תיגר על המציאות הקיימת.

הדיה של מהפכת אוקטובר באו לידי ביטוי ביישוב היהודי בפלשתינה"א"י בהקמת מפ"ס (מפלגת פועלים סוציאליסטית) באוקטובר 1919, שנתיים לאחר המהפכה בהנהגת ו. אי. לנין. החוגים הציוניים כינו את המפלגה "מופס" וחבריה כונו "מופסים", כינוי זה היה "ביטוי של איבה לקומוניסטים", כפי שהסביר לימים צבי הורוביץ, שנמנה עם מייסדי המפלגה: "איבה זו טיפחו הבורגנות ביישוב ומנהיגי ההסתדרות".

מייסדי מפ"ס, שהגדירו עצמם קומוניסטים, תמכו במהפכה ברוסיה וניתקו את קשריהם עם ההסתדרות הציונית העולמית. הם קראו למגר את השלטון הקולוניאלי הבריטי, הוקיעו את מדיניות הנישול של הפלאחים הערבים מאדמותיהם ופעלו לליכוד הפועלים היהודים והערבים באיגודי עובדים.

מפ"ס פעלה בשמה זה כארבע שנים. בוועידה החמישית של המפלגה, ב-1923, שינתה שמה ל-המפלגה הקומוניסטית של פלשתינה/פלסטין, שנודעה בראשי התיבות ביידיש פק"פ – פאלעסטינישע קומוניסטישע פרטיי. כעבור שנה, ב-1924, התקבלה המפלגה לאינטרנציונל השלישי – האינטרנציונל הקומוניסטי. ב-1948, עם קום המדינה, שינתה שמה ל-המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) הפועלת ברציפות מאז ועד היום.

מה כוללת המורשת של התנועה הקומוניסטית בארץ? כחלוף מאה שנים מאז החלה אותה קבוצה קטנה של פעילים לצעוד בדרכי הקומוניזם, נשענת המפלגה על עקרונות יסודיים הממשיכים להיות המצפן של הקומוניזם בארץ גם ב-2020: השותפות היהודית-הערבית; ההתנגדות לאימפריאליזם, לקפיטליזם, לציונות ולריאקציה הערבית; המאבק למען הסוציאליזם; ההגנה על זכויות הנשים, המיעוטים הנרדפים, וכלל המנוצלים באשר הם.

ההיסטוריה הקומוניסטית עוסקת בעבר, אך אין לי ספק שלימוד הניסיון ההיסטורי של מפ"ס, פק"פ ומק"י והקווים הרעיוניים שהתוו יכול לסייע גם לניתוח ההווה, ואף לסמן נתיב פעולה לעתיד – לבניית חברה שוויונית וצודקת בישראל.

אפרים דויד

מתוך דברים שנשא בכנס מרקס ה-13 בתל-אביב, שהוקדש לתולדות הקומוניזם בארץ

מחאת הנכים חוזרת

שביתה כללית נערכה בכפרים

בגולן נגד הקמת טורבינות רוח

שביתה כללית נערכה ביום ראשון (2.2) בכפרי הדרוזים ברמת הגולן שתחת כיבוש ישראלי, במחאה על מיזם להקמת טורבינות רוח להפקת חשמל. זו תוכנית להקמת 31 טורבינות רוח במורדות החרמון, סמוך לגבול עם סוריה. הטורבינות צפויות להסב נזקים רבים למערכת האקולוגית באזור ולסכן את בריאותם של תושבי הכפרים הסמוכים. פעילים סביבתיים ציינו כי "הטורבינות מסכנות את בעלי הכנף, שהם מדבירים ביולוגיים חשובים, ואת המאביקים של עצי התפוחים".

הרישיון להקמת חוות טורבינות רוח בצפון רמת הגולן ניתן לחברה "אנרגיית רוח נקייה – אנרג'יקס אנרגיות מתחדשות" שבשליטת החברה אלוני חץ. הקמת הפרויקט תחל בעוד כשנה, והפעלתו המסחרית צפויה בעוד כשלוש שנים. באפריל 2019 חשף העיתון "כלכליסט" כי משרדי האוצר והאנרגיה נדהמו לגלות שמשרד הביטחון מבקש תוספת חוץ תקציבית של מאות מיליוני שקלים לשרווג ציוד ותשתיות נלוות, בטענה שהמיזם מפריע לפעילות הצבאית השוטפת באזור.

במת האירוע שנערך בשבוע שעבר בצומת עזריאלי בתל-אביב (צילום: הנכים הופכים לפנתרים)

מאות מחו בשבוע שעבר (30.1) מול קריית הממשלה בתל אביב על העיכוב ביישום הפעימה השלישית של הגדלת קצבות הנכות. המפגינים דרשו מראש הממשלה בנימין נתניהו וממשרד האוצר לעמוד בהוראות החוק וליישם את הפעימה השלישית של הגדלת קצבאות הנכות, אשר לפי ההסכם אמורה להיכנס לתוקף החודש.

הפגנה זו הייתה הראשונה בסדרת פעולות שמתכננים הפעילים במסגרת המחאה אותה הם מכנים "תיק 3,700" – גובה הקצבה החודשית שהובטחה להם. עם משתתפי ההפגנה למען הנכים נמנו פעילים של תנועת דרור ישראל, הנוער העובד והלומד, חד"ש ותנועות וארגונים נוספים.

"נתניהו חייב לחזור לטפל בחיים עצמם. הממשלה בראשותו התחייבה להעלות את הקצבה ל-3,700 שקל, אפילו לא לגובה שכר המינימום כמו שהיה ראוי שתעשה. וגם בדבר הזה הוא לא עומד", אמר אייל כהן מארגון "הנכים הופכים לפנתרים", "הפעימה הנוספת חייבת להיכנס לתוקף. המצב שבו אנחנו בוחרים בין אוכל לבין תרופות מביש".

יצוין שהוועדה הבין-משרדית לעדכון קצבאות הנכים טרם פרסמה את המלצותיה, אף שהיו אמורות להתפרסם עד סוף 2019. לא ברור מתי ואיך יעודכנו הקצבאות. האוצר טוען כי בשלב זה לא ניתן לעדכן את הקצבה משום שבישראל מכהנת ממשלת מעבר והכנסת אינה מתכנסת. בתגובה נמסר מארגון "הנכים הופכים לפנתרים" שלוקח חלק בארגון המחאה: "אם אפשר לקבל החלטה על סיפוח לפני הבחירות, אפשר גם להעלות את הקצבה כמו שהובטח".

הרשימה המשותפת

מפגש עם חברי כנסת בירושלים

בהשתתפות עאידה תומא-סלימאן ואוסאמה סעדי

יום רביעי, 5 בפברואר, 20:00, כורש 4, "המרקיה"

הרשימה המשותפת

חוגי בית עם ח"כ עופר כסיף

ירושלים, 12.2 בשעה 20:00, אלעזר בן יאיר 19, קומה א', דירה 1

גבעת ברנר, 11.2, בשעה 20:00, פרטים נוספים בעמוד

"הרשימה המשותפת" בפייסבוק

הרשימה המשותפת

אירוע השקת הקמפיין ביפו

בהשתתפות חברי הכנסת איימן עודה, סאמי אבו

שחאדה ווליד טהא; בהנחיית אמיר בדראן

יום חמישי, 6 בפברואר, 19:30, אבן רושד 12

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

אישה ללא ראש - לוקרסיה מרטל

2008, ארגנטינה (ספרדית; תרגום לעברית)

מוצ"ש, 8 בפברואר, 20:00, אחד העם 70, ת"א

המפלגה הקומוניסטית הישראלית - מגבית בחירות

תרומה (עד 2,300 ₪) נא להעביר בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, בכתובת:

ת"ד 26205, ת"א-יפו 6126102

או בהעברה בנקאית לחשבון 86979, בנק דיסקונט, סניף 147

(לב דיזנגוף)